

האשה רבה

פרק עשירי

יבמות

צב

עין משפט ג' מצוה

קונם שאני עושה לפיך - אשה שאמרה לבעלה מה שאני עושה מלאכה היא אסור לפיך בקונם: **אינו לריך לספר** - דכיון דקא משעבדא ליה למעשה ידיה לא מליא נדרה: **שמה תעדיף עליו כו'** - דתנן (כתובות 97 סה) מה היא עושה לו משקל ה' סלעים שחי כו' וטפי לא משעבדא ליה והאעפ"ה חיל נדר ואע"ג דעדיין חורה אור

כתובות נט. טו. ע. דברים פה. קדושין פג.

לא נעשית המלאכה: **ופליגא דרב נחמן** - הא דאוקימנא דלר"ע אין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם: **רב הונא כרבי** - כלומר מרב שהוא רביה קבלה ורב מרבי ינאי וכן כולם יזה למעלה מדורו של זה היה: **המוכר פירות דקל** - בימות הגשמים: **עד שלא באו לעולם** - אם בא לחזור בו קודם ניסן שאז האילנות מוציין יכול לחזור בו: **משבאו לעולם אין יכול לחזור בו** - דכי אהו חיל זבני אלמא אדם מקנה דבר שלא בא לעולם: **האומר לחברו** - קודם שקנה את הסדה: **קנה** - והו"א מחנה אלמא מרב שמינע ליה: **נגס ליה** - שהה יותר מזמנו: **עליוהו** - ואע"ג דהכי לא אהו: **למען תלמד** - גבי תרומה ומעשרות כתיב ואכלת לפני ה' וגו': **כל הימים אלו יו"ט ושבתות** - הו"ל למד להזכר שלא יבעול עונג שבת בשביל תיקון העבל: **למאי הלכתי** - ומה אתא קרא לנאחרי: **אי נימא עשורי בשבתא ומיכל** - ואינטריך לאשמעינן דאע"ג דשבת הוא מתקן פשיטא וכו' אינטריך קרא למישרי עלטול דרבנן הפרשת מעשרות בשבת אינה אלא משום שבות: **דתנן אלו הן משום שבות** - לא מגביהין תרומות ומעשרות במסכת בי"ה (דף נז) והכי אסר לן קרא עלטול בעלמא דאינטריך למשייה הכא: **אלא**

[קדושין פג. ע"ט ופ"ג]

כ"ח טו:

שם ע"ז:

[ע"י תוס' סוכה כג: ד"ה ע"ג]

[ע"י תוס' ט"ו ע"ז כג: ד"ה לא נחמדו]

אין לריך להפיר - במעלה לה מוותר ומענה כסף איירי ולכך אין לריך להפיר שהמוחר הכל שלו והעדפה שע"י הדחק נמי סבר הו"א לבעל אבל אין לומר דאין לריך להפיר משום דקסבר אין אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם דא"כ אמאי נקט שאני עושה לפיך ליתני המקדיש מעשה ידיו של עלמו:

קונם שאני עושה לפיך אין צריך להפיר ר"ע אומר **יפיר שמא** (6) **תעדיף עליו יותר מן הראוי לו** הא איתמר **ע"ה א"ר הונא בריה דרב יהושע** **באומרת יקדשו ידי לעושיהם ידיים איתגהו בעלמא ופליגא דרב נחמן בר יצחק דאמר רב נחמן בר יצחק רב הונא כרב ורב כרבי ינאי ורבי ינאי כרבי חייה ור' חייה כרבי ורבי מאיר ור"מ כרבי אליעזר בן יעקב ור' אליעזר בן יעקב כר' עקיבא דאמר **אדם מקנה דבר שלא בא לעולם רב הונא מאי היא דאיתמר** **המוכר פירות דקל לחברו אמר רב הונא עד שלא באו לעולם יכול לחזור בו משבאו לעולם אין יכול לחזור בו ור"ג אמר** **יפיר משבאו לעולם יכול לחזור בו אמר רב נחמן מודינא דאי שמיט ואביל לא מפקין מיניה רב דאמר רב הונא אמר רב** **האומר לחברו שדה זו שאני לוקח לבשאתקנה קנויה לך מעכשיו קנה רבי ינאי כרבי חייה דרבי ינאי הוה ליה אריסא דהוה מייתי ליה כנתא דפירי כל מעלי שבתא ההוא יומא נגה ליה ולא אתא שקל עשר מפירי דביתיה עלייהו אתא לקמיה דרבי חייה א"ל **שפיר עבדת דתניא** **רמען תלמד ליראה את ה' אלהיך כל הימים אלו שבתות ויו"ט למאי הלכתא אילימא לעשורי ומיכל** **אי צטרך קרא למישרי עלטול דרבנן אלא******

רבי עקיבא אומר יפיר - דקסבר העדפה שעל ידי הדחק לאשה כדאמר בר"ש מליאת האשה (כתובות סו. וס) ור"ה והיאך יכול להפיר והא אין זה דבר שבטו לבינה וי"ל דחשיב נמי ביה לבינה לפי שאין יכול לזוהר וליקח בעלמא את הראוי לו ליקח אי"כ גם חלקה משועבד לו שילקח בהם קרקע והוא אוכל פירות ור"ה ור"כ הי"ך יכולה להדירו כיון דמשעבדה לו וי"ל דוקא בעיקר מעשה ידיה אלמנה לשיעבודיה דבעל שהם לגמרי שלו אבל הכא דאין לו אלא פירות לא אלמנה:

יתקדשו ידי לעושיהן - ידי לעושיהן: **להקב"ה** שעשאוהו אבל אין לפרש לעושיהן היינו למלאכה דא"כ הוה ליה למימר למעשהו כדאמר בסוף פ"ק דנדרים (דף יג:) **ידי למעשהו: ורב** **נחמן אמר** **אף משבאו לעולם וכו'** - סברת רב הונא הפוכה מדרב נחמן לענין דבר שלא בא לעולם כדפי' בפ"ק דכתובות (דף ז: ד"ה המוכר) ובסוף פ"ק דגיטין (דף יג: וס' ד"ה נדר): **קנויה** לך מעכשיו קנה - וקשה לר"י למה לריך מעכשיו דכיון דאית ליה אדם מקנה דבר שלא בא לעולם כאלו בא לעולם ובדבר שבא לעולם א"כ מעכשיו כדאמרין בפ"ק האומר בקדושין (דף נט.) גבי האומר לאשה הרי את מקודשת (ב) לאחר ל' יום ובא אחר וקידשה בתוך שלשים יום מקודשת אע"פ שנתאלו וכו' ולעיל (דף כג:)

גה א ב מ"י י"ב מ"ט
נדרים הלכה י סג
לאוין כעב עובע י"ד
סימן רנ"ג סעיף ע"א
ויפוש"ט א"ע סימן ס"א
סעיף ג :

גו ג ד מ"י ס"ב מ"ה
מכ"ח הלכה ב סמג
ענין חכ עובע ח"מ
סימן רט סעיף ד :

תוספות ישנים

א"ל ס"ב עבדא וכו'
אלא נחמות וימיט עובדי
דמאס כבוד שבת י"ט
לעשר עליהם (ולף שלא
באו לעולם) וימיט
דכ"ה מיימי מהאי קרא
לדאם מקנה דבר שלא
בא לעולם כלל מהכא
לא שמיטין אלא בשבת
וי"ט טוב ומאן דאית
ליה אדם מקנה אית
ליה בכל ענין וגם קשה
דכ"ל מקום דקאמר
דאמרינן אדם מקנה לא
ממעשה שיהי מאורי
דאי כוה דאורייתא לית
מאן דפליג וי"ל דאין
התלמוד מביא קרא לומר
דשפיר עבד שמיט ער
לא בא לעולם דשמיט
ליה לרי ינאי דאדם מקנה
למה לא הוצרך לשאול
אי שפיר עבד אן שלא
לרי חייה אי שפיר עבד
שמיט שלא מן המוקף
שהרי לא היה אלו וימיט
כבוד שבת ומיימי קרא
דכתיב כל הימים אלו
נחמות וימיט עובדי :

הנהרות הב"ח

(ה) ג"כ שמה תעדיף
ל"ב ופ"מ"ב בקדושין דף
ס"ג: (ב) תוס' ד"ה קט"ו
וכו' מקודשת ל' לאחר
ל' וכו': (ג) בא"ד ככספא
אייתי כדאיתא בסוף פ"ק
קדושין: (ד) בא"ד
וכטר שקבע לא מהני
לכ"ע ואם אחר מעכשיו
ולא אחר מעכשיו שלשים
מתיי לכ"ע ככסוף אבל
אם אחר מעכשיו ולאחר
שלשים וכו' עטר הנאמר
וחוקק כ"ל: (ה) בא"ד
ואם ככוף שלשים חובה
לאגס :

גליון הש"ס

גב' כ"ע דאמר אדם
מקנה דבר שלא בא
לעולם - ע"י בר"ן סוכה
דף ל"א: שם אצטרך
קרא למישרי עלטול דרבנן.
וכ"ה ביומא פ"ב ע"ב
וה"ל שכן עלטול דרבנן
למישרי מתקן דרבנן:
רש"י ד"ס ורב הונא
כר"ב כו' זה למעלה
מדורו וכו' ע"י תוספת
חו"י סימן נ"ד דף כ"ג :